

INFORMACE

k tiskové konferenci

se

zemským radním Rudim Anschoberem
a
Dr. Fritzem Hinterbergerem
SERI - Sustainable Europe Research Institute

2. března 2018

na téma

**Dnes v Praze: Start nové ofenzívy za celoevropský
výstup z jaderné energetiky:
poprvé mezinárodní studie o proveditelnosti
celoevropského výstupu z jaderné energetiky**

Impressum

Medieninhaber & Herausgeber:
Amt der Oö. Landesregierung
Direktion Präsidium
Abteilung Presse
Landhausplatz 1 • 4021 Linz

Tel.: (+43 732) 77 20-114 12
Fax: (+43 732) 77 20-21 15 88
landeskorrespondenz@ooe.gv.at
www.land-oberoesterreich.gv.at

DVR: 0069264

Kontakt pro doplňující otázky:

Mag.^a Tina Schmoranz (+43 732) 77 20-12083 nebo (+43 664) 600 72-12083

"Dnes v Praze: Start nové ofenzívy za celoevropský výstup z jaderné energetiky: poprvé mezinárodní studie o proveditelnosti celoevropského výstupu z jaderné energetiky"

Horní Rakousy startují novou mezinárodní kampaň za postupný celoevropský výstup z jaderné energetiky. V rámci toho se prezentuje studie zadaná zemským radním Anschoberem ústavu SERI o vlivech mezinárodního výstupu z jaderné energetiky na hospodářství. Výsledek: postupný, plánovatelný a propočitatelný výstup z jaderné energetiky přináší ekonomické výhody. Podobné prezentace budou následovat v Paříži a Bruselu.

Výchozí situace pro celoevropský výstup z jaderné energetiky je dobrá: v roce 2017 se jaderná energetika v EU dále zredukovala - od nejvyššího stavu v roce 1989 o 53 méně reaktorů, nyní 124 reaktorů -, celosvětově stagnuje.

Hlavní důvod: enormní zpoždění a zvyšování nákladů na několika málo stavbách jaderných projektů a stále se zvyšující neekonomičnost jaderné energetiky ve srovnání se stále výhodnější ekoelektřinou.

Příkladem na celoevropský výstup z jaderné energetiky je „Aliance regionů“, kterou zemský radní Anschober spoluzakládal a která se sešla 23. dubna v Mainzu. Vzorem je německý výstup z jaderné energetiky, který postupuje dobře: od roku 2011 bylo odstaveno již deset reaktorů, podíl ekoelektřiny zvýšen již na třetinu.

Zemský radní Anschober: *„Mnou založená „Aliance regionů za celoevropský výstup z jaderné energetiky“ bojuje za dva hlavní cíle: Ne státním subvencím pro novostavby JE a Ne vysoce riskantním prodlužováním provozu JE. Tím je dán postupný výstup z jaderné energetiky jako v Německu. Strategie již začíná působit i v České republice: šéfka SÚJB již varuje před omezováním doby provozu ze strany EU. Jestliže i Evropský soudní dvůr nyní rozhodne proti státní výpomoci pro Hinkley Point C, nebude už žádná ekonomicky představitelná cesta pro plány energetických koncernů na realizaci*

novostaveb JE!“

Pro Českou republiku považujeme na tomto základě za smysluplné:

- férovou diskusí o ekonomických důsledcích různých variant dlouhodobého zásobování energiemi,
- žádné subvence pro jadernou energetiku deformující hospodářskou soutěž,
- obrat v energetice s postupným výstupem z jaderné energetiky podle německého vzoru,
- žádné prodlužování doby provozu nad 40 let a přeshraniční EIA v případě prodlužování provozu

Aktuální stav jaderné energetiky v Evropě a ve světě

Podle aktuálních čísel Mezinárodní agentury pro jadernou energii IAEA za rok 2017 je zjevný výrazný celosvětový obrat energetiky. Pět JE bylo v roce 2017 odstaveno, celosvětově je tak v provozu 448 jaderných reaktorů, s konstantní kapacitou.

Jiný je vývoj obnovitelných zdrojů: kapacita solární energetiky v gigawatech se více než zdvojnásobila, přírůstek o 50% lze zaznamenat i u větrné energetiky.

Více solární energie a energie větru, méně jaderné energie

(celosvětové změny kapacity v GW)

	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
stav	+1,7	+2,7	+3,6	-7,4	+1,6	-1,4	+4,1	+5,5	+7,4	+0,3	
Bestand¹	350	368	375	369**	371	370	374	380	388	392	
stav	0,3	1,5	15,3	30	32	40	38	57	75	>100*	
vítr	1,1	5,2	38	68	100	140	177	228	303	>400*	
stav	3,8	11,5	39	41	45	36	52	63	55	50*	
Bestand	17,4	59	198	238	283	318	370	433	487	537*	

zdroje: IAEA, GWEC, WWEA, RENEWABLES 2017 GLOBAL STATUS REPORT

V EU jsou dnes v provozu ještě 124 reaktory, to je o 53 méně než při historicky nejvyšším stavu v roce 1989. V posledních 20 letech bylo v EU uvedeno do provozu pouze 5 reaktorů (2 na Slovensku, 2 v České republice, 1 v Rumunsku). Od 90. let jsou ve výstavbě ovšem oba projekty Olkiluoto-3 (Finsko) a Flamanville-3 (Francie) jakož i 2 reaktory v Mochovcích (Slovensko), které se vyznačují

obrovským zpožděním a explozivním růstem nákladů. Jaderné elektrárny navíc trpí enormním přestárnutím: JE v EU mají průměrně 32,4 roku. 60% jaderných reaktorů Evropy je již starších než 30 let.

Německo

V létě 2011 bylo definitivně odstaveno osm reaktorů – urychleno jadernou katastrofou ve Fukušimě. Pro zbývající německé JE byly stanoveny v atomovém zákoně pevné termíny pro výstup až k vypnutí.

31. prosince 2017 byl v Bavorsku definitivně odstaven blok B v JE Gundremmingen. Zbývajících sedm aktivních reaktorů v Německu bude postupně odpojeno od sítě nejpozději do konce roku 2022.

Belgie

Kvůli tisícům vlasových trhlin v reaktorových nádobách zesílily v posledních letech pochybnosti o bezpečnosti jaderných reaktorů Tihange-2 a Doel-3. To nyní potvrzují společné rešerše německých sdělovacích prostředků: dopis belgického jaderného dozoru (FANC) ukazuje výrazné hromadění případů tzv. „prekurzorů“ v JE Tihange-1. Prekurzorové případy jsou náznaky nebo události, které za určitých okolností mohou vést k závažným poškozením JE až k havárii s tavením paliva.

Belgický šéf vlády Charles Michel zdůraznil v prosinci, že trvá na výstupu z jaderné energetiky do roku 2025, trvání na jaderné energetice by znamenalo riziko blackoutu a nekontrolovaně rostoucích cen elektřiny.

Francie

S 58 reaktory má Francie druhý největší jaderný park na světě. Podle průzkumu veřejného mínění ústavu Harris udávají tři čtvrtiny dotázaných, že francouzská politika příliš sází na jadernou energetiku. 83 procent míní, že jejich země musí více investovat do alternativních energií. Pouze 16 procent se vyslovuje pro větší prostředky pro jadernou energetiku. Výsledky průzkumu ukazují jasné volání po demontáži. Prezident Macron chce závislost na jaderné elektřině snížit, cíl vlády jeho předchůdce, snížit podíl jaderné elektřiny na 50 procent do roku 2025, byl ale před nedávnem odložen.

EdF mimoto požádala pro své reaktory o prodloužení provozu až na 60 let. Jestliže s tím bude souhlasit jaderný dozor (ASN), musel by státní koncern EdF naposledy zadlužený částkou 31,3 miliard Euro nainvestovat hodně do údržby. Účetní dvůr v roce 2016 odhadl, že by to mohlo v příštích deseti letech stát 100 miliard Euro.

Maďarsko

V těchto dnech podala Rakouská republika žalobu proti rozhodnutí Evropské komise o připuštění státních subvencí pro maďarský projekt JE. Tím následuje vzor v případě britského projektu JE Hinkley Point, kde byla na nátlak zemského radního Anschobera podána rovněž žaloba. Rozhodnutí Evropského soudu se očekává během příštích týdnů.

Nejen v Rakousku se brání proti jaderné elektrárně. Podle průzkumu veřejného mínění na zakázku Greenpeace Maďarsko zveřejněného před nedávnem je i 61 procent maďarského obyvatelstva proti výstavbě JE Paks II.

Aliance regionů pro celoevropský výstup z jaderné energetiky

Za účelem forsírování celoevropského výstupu z jaderné energetiky založil Anschober „Alianci regionů pro celoevropský výstup z jaderné energetiky“. Aktuálně se účastní již 16 regionů s 50 milióny obyvatel a aliance se má dále rozšiřovat. Hlavní cíle: Ne subvencím pro novostavby JE a jasné omezení pro vysoce riziková prodlužování provozu starých JE.

Nejbližší termíny:

11. duben: Nuclear Energy Conference (NEC) na téma „Jaderný odpad - nechtěné dědictví jaderné energetiky“ v Praze. <https://nec2018.eu/de/>

23. duben 2018: 3. setkání **Aliance regionů pro celoevropský výstup z jaderné energetiky** na pozvání člena Aliance spolkové země Rheinland-Pfalz do Mainzu s cílem vypracovat společná stanoviska a aktivity.